

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

BEKÜLDETÉS: Félévre . . . 3 kor. — III. Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 3 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 fill.

Felolvasó szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Főtit. Főtit. Lamprecht-palota, Debrecen, az udvarban hátul.

Ismét kompromisszum-hirek.

Politikusok és hírlapírók ismét szárnyra eresztik képzelőtehetségüket és világgá bocsátanak százféle találgatást, hogy miképen fognak a pártok egymásközt megegyezni, vagy meg nem egyezni, avagy miképen fog a kormány kifogni az ellenzéken. Egynémelyek elég merészen azt is kürtölik, hogy az ellenzék bocsátja világgá a megegyezési híreket, mert érzi, hogy gyenge és szeretné siettetni a kibontakozást.

Mindebből csak annyi igaz, hogy az ellenzék csakugyan szívesen venné a kibontakozást, de nem azért, mert gyengének érzi magát és nem is pártérdekből, hanem azért, mert az országnak jó volna, ha az ügyek menete visszatérne a rendes mederbe és a fenyegető terhek el is maradnának. — A kormány és pártja ellenben mitsem törődnek az országgal és tisztán abból a szempontból nézik a dolgot, hogy a pártérdek csorbul, ha ők most bármivel előmozdítják az ország javát.

Ilyenformán nehéz a megegyezés, noha nem lehetetlen; de egyelőre még egy igen nagy akadály van és ez Széll Kál-

mán minisztersége. A helyzet olyan, hogy kormányválság nélkül megegyezés alig képzelhető, Széll Kálmán ugyanis kijelentette minden ellenvéleménnyel szemben, hogy ő az obstrukciót megtöri az u. n. passzív ressisztenciával. Ezt elmondta a pártban, a Házban és erre vállalkozott a kororával szemben is, noha ott nem nagy tetszésre talált ez a jámbor terv.

Széll terve csütörtököt mondott. Ezt ma már mindenki látja és tudja, talán maga Széll Kálmán is. A helyzet tisztázása ezek után tisztán a miniszterelnökön áll, — miután terve dugába dőlt — a legegyszerűbb politikai illem szabályai szerint le kell mondania. Ezzel expiálta a koronával szemben hibáját és az új miniszterelnök már tehet konkrét javaslatokat a kibontakozásra és az ellenzékkel való megegyezésre.

Hogy ki volna az új miniszterelnök az ebből a szempontból nagyon mellékes. Lehet akár maga Széll Kálmán is, mert új megbízatása esetén a korábbi felfogása már se nem köti, se nem kötelezi.

Az természetes, hogy új ember vagy akár az átvedlett Széll Kálmán is csak úgy fogadhatja el véglegesen a kabinet megala-

kitásra a megbízást, ha előbb az összes pártokkal megegyezett. E nélkül az előleges megegyezés nélkül a kormányválság nem ér semmit és teljesen felesleges, mert a mostani elkeseredett harc nem személyek ellen, hanem elvi alapon folyik.

Mindebből világosan kiderül, hogy kormányválság nélkül kár megegyezési híreket terjesztetni. Ha Széll Kálmán az a hazafi, a kinek mondja magát, rövid úton megteremtheti az egészséges megegyezési alapot: mondjon le.

Debrecen piaca.

Helypénz-ügy. Közélemezési bizottság.

Debrecen, június 11.

A jog- és pénzügyi-bizottság tegnap délután tartott ülésén a zárszámadás kapcsán Debrecen piaci viszonyáról érdekes vita fejlődött ki. A piaci helypénz jövedelmének tételénél a bizottság ugyanis egyértelműleg azt állapította meg, hogy más nagyobb városok piaci bevételéhez hasonlítva Debrecen bevétele aránytalanul csekély. Arad, Nagyvárad, Szeged a piac helypénzből tekintélyes összeget vesz be s közigazgatási költségeinek egy részét ebből fedezi. Debrecen háztartásában pedig ez a tétel nagyobb finánciális eredménnyel nincs összekötve.

Roncsik Lajos főszámvevő világo-sította fel a bizottság tagjait a csekély piaci helypénz okáról. A csekély bevétel

Fürdőzés.

Nyáron két csoportra oszlik az emberiség: fürdőzőkre és nem fürdőzőkre. Az utóbbiak míg homlokukról a verejtéket törölgetik, bizonyára irigykedve gondolnak boldog embertársaikra, kik összebörölő, árnyas fák alatt sétálgatva, vagy hűs vízben lubickolva, fittet hányanak a nyár kellemetlenségeinek.

Azokból a kimutatásokból, melyeket a fürdőigazgatóságok állítanak össze a fürdővendégekről, azt az örvendetes tapasztalatot meríthetjük, hogy a magyar fürdők látogatottsága évről-évre emelkedik a méregdrága külföldiek rovására. Gyönyörű fekvésű, gyógyerejű fürdőink híre mindinkább terjed a külföldön is, a honnan számosan keresik fel évente gyógyforrásainkat nagy bámulatára a külföldieskedőknek, a kik vakon esküsznek mindenre, a mi hazánk határain túl van. Lassan-lassan megfogy azoknak a száma, a kik a legcsekélyebb bajuknak is külföldön keresték a gyógyulását. Erdemes módon járt nemrégiben egy ilyen külföldieskedő budai tőkepezés. Valami

baja esett a lábának s azonnal Londonba utazott, hogy egy ottani híres orvossal megvizsgáltassa magát és tanácsot kérjen tőle, melyik fürdőben keressen gyógyulást. Az angol orvos, miután megvizsgálta őt, így szólt:

- Csak egyetlenegy fürdőt tudok, mely hasznára lehet ebben a bajában.
- Melyik az?
- A budai Lukács-fürdő — válaszolt az orvos.

Nagyot bámult erre a budai ember s rá gondolva a sok hiábavaló költségre, szomorúan kiáltott fel:

— Hiszen csak egy ugrásra lakom én attól!

Az újságok most napról-napra hírt adnak arról, hogy ebbe vagy abba a fürdőbe nevezetes vendég érkezett; sőt fejedelmi fürdővendégekről is gyakran olvashatunk. Most, a közlekedési eszközök tökéletes volta miatt könnyen rászánják magukat az uralkodók, hogy országuktól távoleső fürdőket is felkeressenek. Régente nem így volt; régente valóságos európai esemény számba ment, ha vala-

melyik uralkodó ellátogatott egyik-másik fürdőbe. Ritkán történt ez meg, mert az uralkodók nem igen szánták rá magukat a kocsin, lovon való utazás fáradalmaira. A régi történetírók, mint nagy eseményt emlegetik a fejedelmi fürdőzéseket. Kemény János például nem mulasztotta el a megemlégetését annak a „nevezetes esetnek“, hogy Bethlen Gábor erdélyi fejedelem 1629-ben a szaldobosi kis fürdőben keresett üdülést.

Eleink közül I. Rákóczi Ferenc különösen kedvelte a fürdőzés gyönyörűségeit s ha egészséges volt is, még akkor sem maradt el nyaranta Trencsén-Teplicről, a hol különben mindig nagy főri társaság gyűlt össze a kedvéért. — Ott ismerkedett meg Zrinyi Ilonával is, a kit később feleségül vett. — Thököly Imre, Zrinyi Ilona második férje, a szliácai fürdőt kedvelte s a nyarat rendszeren ott töltötte családjával.

Nagy Péter orosz császár, 1711-ben Karlsbádba ment, a mi annál nagyobb feltűnést keltett, mert egészséges volt, mint a makk. Nem is gyógyulás végett tette ő meg a hosszú, fárasztó utat, csak

Tavaszi újdonságok!

Női- és gyermekfelöltőkben, nap- és esernyőkben, selyem-, gyapju- és mosóbluzokban övök és nyakdiszkekben, kosztümök és zsuponokban. Szolid szabott árakban beszerezhetőek

Darvas Testvéreknel,

Főtit., a Hungária kávéház mellett.

oka abban rejlik, hogy Debreczenben a helybeli árusok piaci helypénzt nem fizetnek. A vidékről bejövő árusok megfizetik ugyan a maga helypénzét, de ez természetesen kiválóbb jövedelmi forrást nem képezhet. Ha a debreczeni elárúsítók is alá lennének vetve a helypénz fizetésnek, úgy a város jövedelme évente 150 ezer koronával növekedne.

A bizottság bővebb megbeszélés tárgyává tette a valóban fontos ügyet és végül határozatilag kimondta, hogy a közgyűlés által utasított kéri a tanácsot, dolgozzon ki egy szabályrendeletet, amely a piaci helypénzt tekintet nélkül a helybeliekre és vidékiekre általánosan kötelezővé teszi. Ha az általános helypénz kötelező lesz, úgy a város jövedelme 150—180 ezer koronával emelkedni fog. A pótdadó szempontjából ez végtelenül fontos.

Ezzel kapcsolatban Szántó Sámuel dr. Debreczen türethetetlen piaci áráiról tett említést. A város közönségét elképzelhetetlenül sújtja az a hallatlan magas piaci ár, amely Debreczenben ebben a tekintetben a világvárosok sorába emeli. Szántó Sámuel dr. egy közéletmezesi-bizottság alakításával óhajtana a bajon segíteni. Kívánatos volna szerinte, ha a tanács ezt fontolóra venné.

Simonffy Imre, Kiss Albert felszólalása után a bizottság abban állapodott meg, hogy a piaci drágaság ügyét a tanács figyelmébe ajánlja. Tegye megfigyelés tárgyává a tanács a közéletmezesi viszonyokat és egy bizottság megalakításáról tegyen javaslatot.

A magunk részéről igen helyesnek találjuk Szántó Samu dr. felszólalását. Több ízben tolmácsoltuk mi is a közönség felajdulását s határozott véleményünk, hogy a piaci zsarolás ellen csak egy közéletmezesi-bizottság léphet fel kellő eredménnyel. A tanács, a város közönségének jól felfogott érdekében eslepszik, ha javaslatával minél előbb elkészül s azt a törvényhatósági-bizottság elé bocsátja.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

A névszerinti szavazások rendszerint unalmasak szoktak lenni. A mai szavazás elé azonban megkülönböztetett érdeklődéssel tekint mindenki. Fognak-e a székely képviselők frontot alkotni

kíváncsiságának akart eleget tenni, a már akkor híres fürdőhely megtekintésével. A míg ott tartózkodott, talán egyszer sem ivott a gyógyforrásból; ügyet sem vetett a kurára és az orvosokra, de a gyógykovács műhelye iránt annál jobban érdeklődött. Bement a kovácshoz és maga készítette el a műhelyben lovai számára a patkókat, maga verte fel azokat a lovai lábára. Egy ízben, amikor a vidéken sétált, szemébe ötlött egy távoli forrás: gyalog azonban nem akarta megtenni az utat odáig, kifogatta tehát a közelben szántó paraszt ekéje mellől a sovány gebét, felült rá s nagy volt az öröme, hogy mégsem kellett gyalog megtennie a hosszú utat. 1765-ben Henrik porosz herceg is hosszabb időt töltött Karlsbadban.

A Bécs melletti Badent is gyakran keresték fel régente fejedelmi vendégek. 1766-ban Mária Józsa, II. József császár felesége, az egész nyarat ott töltötte s naponta reggeli hét órakor pontosan megkezdte a fürdő-kurát. Mária Terézia királyné is Badenben fürdőzött, de sohasem maradt ott egyhuzamban három

Lukács miniszterrel szemben? Ezt vitatják a folyosón s közbe sűrűn hangoztatják, hogy „nem fajult el még a székely hősi vér.”

Titkos és nyílt konvektikumokon tárgyaltak, kapacitáltak, egy perccel az ülés megnyitása előtt csak híre futott, hogy meg van a székely paktum. A paktum szerint Bedő Albert a székely képviselők egyike napirend előtt felszólal, neki válaszol majd Lukács László pénzügyminiszter és „jobban meg fogja magyarázni” a székely vasutak dolgában való álláspontját. Ez pedig az egész kormánypartot minden székelyestől meg fogja nyugtatni, úgy, hogy a kormánypart egyhanguan megszavazza majd Lukács interpelláció feleletének tudomásul vételét.

Gróf Apponyi Albert féltizenegykor nyitja meg az ülést. Jegyzőkönyv s irományok előterjesztése után bejelenti, hogy hárman napirend előtt kívánnak felszólalni, névszerint Gajári Géza, Vertán Ede és Bedő Albert.

Előbb azonban Joannovics István, mint a bíráló-bizottság jegyzője leteszi a Ház előtt a bírói esküt.

Gajári Géza kerül most sorra. A lapok szerint Holló Lajos oly megjegyzést tett rá, a mi nincs meg a naplóban. Felszólítja Holló Lajost, jelentse ki: mondja-e azt, hogy „Gajári a főispánt denúciálta”. Sajnálja, hogy Holló nincs itt, de a Ház előtt kell feltennie a kérdést, hogy a denúciálás utálatos fogalmát hogyan és kire értette Holló. (Nagy zaj a baloldalon.)

Kiáltások balról: Mi közünk nekünk ehhez? Tessék két urat elküldeni Hollóhoz! Ez nem tartozik ide. (Nagy zaj.)

Apponyi elnök: Megjegyzé, hogy ő liberálisan járt el és Gajári felszólalását csupán személyes kérdés címén engedte meg. (Helyeslés.)

Olay Lajos: Igaza van az elnöknek!

Vertán Endre: A székely-kérdésben tegnap beállott fordulat készíti a felszólalásra. Nem lehet a székelyeknek egy kormánybiztossal és egy pár tyukkal a szemét kiszurni. Sehoh sem látjuk helyét, hogy a kormány Torda-Aranyosmegyének érdekeivel is törődne. Mikor a millennium idején ezer állami iskolát állítottak fel, erre a megyére jutott a legkevésbé. A székely vasutak egyik legfontosabb tárgyát képezik a székely akciónak. (Zajos helyeslés balról.) E vasutak nemcsak nemzeti szempontból, de stratégiai

napnál tovább. De ezalatt alaposan kivette a részét a fürdőzéstől. Már napkeltekor beült a kádba s csak déltájban lépett ki belőle. E béd után öt és hat óra között ismét ott volt a kádban s esti nyolc óráig maradt benne.

E század elején Ferenc császár és Mária Ludovika császárné Karlsbadban üdültek nyaranta. 1810-ben Goethe is ott volt s a császárné tizennégyszer hívta meg őt ebédre huszonnyolc napi fürdőzése alatt.

A király — mint tudjuk — rendszeren Ischlben nyaral; ezt a festői fekvésű helyet már kora fiatalságában megszerette. Erzsébet királyné példájára az uralkodóház néhány tagja a magyar fürdőhelyeket is megkedvelte. Frigyes főherceg gyakran megy családjával együtt, Tátra-Füredre; Stefánia özvegy trónörökös két évvel ezelőtt Balatonfüreden üdült; Ferenc Ferdinánd főherceg állandó vendége a pöstyéni fürdőnek, József főherceg pedig a Csorba-tónál szeret tartózkodni.

okokból is fontosak, mert nem kiesnylendő eme kérdés helyes megoldása. Fontos az is, hogy a székelység központja ne Nagy-Szeben legyen, hanem Maros-Vásárhely. Ez pedig csak akkor lesz lehetséges, ha a székely vasutakat helyesen kiépítik és ezzel a székelységet megerősítik az öt körülvevő nemzetiségekkel szemben. (Zajos helyeslés és éljenzés balról.)

Bedő Albert: Szóló valamint a szabadelvűpártban levő székely képviselőtársai meg vannak győződve arról, hogy a kormány a legnagyobb melegséggel és érdeklődéssel karolta fel a székelyeket. A székely akció csakis a kormány meleg felkarolásával adható meg. (Zajos ellentmondás balról.) Tény az, hogy a székelyvasutak kiépítése a székely nép első érdeke. Interpelláció keretében nem lehet helye a beruházási javaslat elbírálásának, azért a választ tudomásul veszi. (Zajos ellentmondás balról.)

Lukács László pénzügyminiszter: Ismétli, semmi ok nincs, hogy az interpellációra adott válaszát a beruházási javaslat miatt el ne fogadják. (Helyeslés jobbról.)

Viták az elnökkel.

Polónyi Géza: A házszabályok címén szól. A házszabályok tiltják, hogy bárki a szavazását előzetesen megindokolja. Most pedig ez történt. Másodszor teljesen szokatlan, hogy a miniszter másnap megfejelje az előző nap adott válaszát. (Zajos helyeslés balról.)

S harmadszor nem járja, hogy a megfejejt válasza való reflektálásra épen az interpellálót zárják ki. Itt házszabályok megkerülése történt, csak azért, hogy a pénzügyminiszter kiabáljon a rája nézve kellemetlen politikai helyzetéről. — A pénzügyminiszter úgy látszik megbánta már azt a könnyelmű nyilatkozatát, a mit a székely-kérdésben tegnap tett.

Apponyi elnök: Figyelmezteti a szólót, hogy most már tulmegyen a házszabályokhoz való hozzászólás keretén.

Polónyi Géza: Csak azt akarja még mondani, hogy a mostani miniszteri nyilatkozat az ellenzékét ráfogja birni, hogy a székely-kérdést egészében végre a Ház elé vigye. (Zajos helyeslés balról.)

Lengyel Zoltán: A házszabályokhoz szól ezután. Erre a felszólalásra nagy zaj közt reflektál Apponyi elnök, a mire megint felel Lengyel Zoltán.

Vertán szól ezután személyes kérdésben s végre Apponyi rátér a névszerinti szavazás elrendezésére. Kihuzza a „J” betűt, hogy ezzel kezdődik majd a szavazás.

Polónyi: Előbb a kérdést tessék föltenni.

Apponyi: Visszautasítja a dirigálást. Fölteszi a kérdést: Elfogadja-e a Ház a pénzügyminiszter válaszát, igen, vagy nem?

Polónyi kifogásolja a kérdést, mert nem tudja a pénzügyminiszternek melyik válaszárol van szó, a tegnapirol-e vagy a mairol. (Nagy láрма.)

Kubik beszél ezután. Óriási zaj van a Házban. Kijelenti, hogy névszerinti szavazást kérnek a kérdés feltevésére. (Nessi a husz aláírástos ivet be is adja az elnöknek.)

Apponyi: Ismétli a kérdést: „Tudomásul veszi-e a Ház a pénzügyminiszter tegnap adott válaszát.”

Polónyi: Tegnap! Nagyszerű! Nekünk ad igazat. (Hosszas láрма. Gúnyos felkiáltások balra.)

Apponyi: Nyelvbottlásnak mondja a „tegnap” szó betoldását. Polónyi Géza

Tolnai Dániel cipőraktára

Piacz-utca 49. szám, postával szemben,

ajánlja ujdonságait a legdivatosabb nyári cipőkben
hölgyek, urak és gyermekek részére.

Lawn-tennis- és kerékpárcipők nagy választékban.

kéri e betoldást. Nos, ő hozzájárul Polónyi indítványához és a maga részéről elfogadja. (Viharos taps a baloldalon. Taps a jobboldalon.)

Öt perc szünet után végre megkezdődhetik a névszerinti szavazás arra a kérdésre: „Elfogadja-e a Ház Lukács miniszternek tegnapi adott válaszát?”

Egyház és iskola.

Iparos tanonc iskolai vizsgálótok. Debrecen szab. kir. város iparos tanonc iskolájában a tíz hónapos tanfolyamon az 1902—1903-dik iskolai évet záró vizsgálatok sorrendjét a következőképpen állapították meg. A közhasznú ismeretekből. Junius hó 18-án, délután 6 órától 8 óráig a főiskolában a III. oszt. B) Nagy Elek és D) Orosz István, a II. oszt. A) Herceg János és B) Horky Lajos csoportja, a Baresay háznál az I. oszt. C) Nagy Károly, D) Okros István és G) Káposztás Imre, az előkészítő oszt. B) Szikszai Szabó László csoportja. Junius hó 19-én, délután 6 órától 8 óráig a főiskolában a II. oszt. C) Lada Sándor, D) Dávid Sándor, az I. oszt. A) Sáfár László és E) Zong János csoportja, a Baresay háznál a III. oszt. A) Rózsa Sándor, C) Nádasdi Alajos csoportja, a róm. kath. fiúiskolában az I. oszt. B) Kursinszky László, az előkészítő osztály A) Tóth László csoportja. Junius hó 20-án délután 6 órától 8 óráig a Baresay háznál a II. oszt. E) Barca Barna, F) Szécsényi István, az I. oszt. F) Simon István és az 1903. évfolyamán szerződött tanulók Tassi Miklós csoportja vizsgálatik meg. — A rajzból. Junius hó 21-én délelőtt 9 órától 11 óráig a főiskolában a III. oszt. A) Nagy Imre, a II. oszt. A) Kerékgyártó József, B) Papp Ignác, az I. oszt. B) Nagy Károly, F) Horkay Lajos csoportja, a Baresay háznál a III. oszt. C) Pogány Armin, E) Beke Károly, a II. oszt. E) Csurka István csoportja. Junius hó 21-én, délután 3 órától 5 óráig a főiskolában a III. oszt. B) Nagy Károly, az I. oszt. A) Horkay Lajos, C) Zong János, D) Szentjóbó Kálmán, E) Kerékgyártó József csoportja, a Baresay háznál a III. oszt. D) Pogány Armin, F) Beke Károly, G) Szemere Lajos, a II. oszt. C) Nagy Imre, F) Csurka István csoportja, a pacsirtautcai fiúiskolában a II. oszt. D) Háló Sándor csoportja vizsgálatik meg. Ezen vizsgálatokra az iparosmester urakat, az iparkattatás iránt érdeklődő közönséget meghívja az iparos tanonciskola felügyelő bizottsága.

A főiskola félmillió államsegélye és a debreceni egyetem.

Wlassics miniszter kijelentései.

Debrecen, junius 11.

Egyetem Debrecenben! Évek, évtizedek kérdése, fél Magyarországnak álma, vágya s utópiája, mint sokan mondták. A vidéki nagyobb városok állandóan küzdenek, csak a reményért. Különösen Szeged, Kassa, Pozsony és Debrecen. A többi reflektáns szóba sem jött azon komoly és beható vita alatt sem, melyet az egész hazai sajtó folytatott a felállítandó harmadik egyetem szék-helyére vonatkozólag.

És most beleszólt a vitába Magyarország egyik első embere,

tudományos közéletünk büszkesége: Wlassics Gyula. A vallás-és közoktatásügy minisztere, a ki nem régen erősítette meg az ő liberalizmusába vetett hitünket. *Wlassics Gyula kijelentette, hogy a harmadik egyetemnek Debrecenben leendő sürgős felállítását elodázhatatlanul szükségesnek tartja.*

Tudósítónknak teljesen autentikus forrásból szerzett híradása ez:

Félmillió államsegély.

A debreceni főiskola már régebben 400,000 koronás beruházási államsegélyt kért a kormánytól, hogy a kollégium főépületét tanügyi célokra egységesen és véglegesen átalakíthassa. A kormány részletes tervezetet és számadást kért. Megírtuk, hogy a kívánt tervek már feljutottak a minisztériumba, néhány héttel ezelőtt.

Az államsegély ügye szerepelt a ref. konvent multheti gyűlésének tárgysorozatán is. A konvent külön bizottságot küldött ki, hogy ez a segély megadása felől tudakozódjék a kormánynál. A küldöttség tagjai voltak: Degenfeld József gróf, Dóci Imre, Zsigmond Sándor és Dávidházy János.

Ez a bizottság a héten tiszteltett Wlassics miniszternél. A miniszter, a ki feltűnő szívességgel és jóindulattal fogadta őket, újból megtekintette a részletes számadásokat, melyeknek végösszegük 489,000 korona, tehát közel félmillióra rug. Ebből 389,000 koronát új épületekre és átalakításokra, 100,000 koronát pedig azon helyiségek értéke fejében irányozták elő, melyeket a főgimnáziumnak és tanítóképezdének engednek át.

A miniszter határozottan kijelentette, hogy az államsegélyt, legalább is annak beruházási részét (tehát a tanítóképezde néhány ezer koronás segélye híjján, mert praeparandiknak csak fentartási segélyt ad az állam) feltétlenül beilleszti már a jövő évi költségvetésbe. A mennyiben a kultuszminiszteri tárca büdzséje nem engedné ezt meg, a pénzügyi-költségvetésbe véteti föl azt.

A miniszter ugyanekkor telefonon beszélt Lukács miniszterrel és megkérte őt, hogy soron kívül, bár kihallgatási napja nincs, fogadja a konvent küldöttségét.

A debreceni egyetem.

Ezután a miniszter bizalmas beszélgetésbe boesátkozott a küldöttség tagjaival. Szó esett a főiskola viszonyairól. Ez a félmillió államkölesön tudvalevőleg annak idején országos szenzációt keltett. A fővárosi lapok vezető helyen tárgyalták azt a szerintök csudálatos esetet, hogy a debreceni híres kálvinista főiskola állami segély igénybevételére szorul. Azt is irták a lapok, hogy a kormány kapva kap az alkalmon, hogy a segély-kérvény kedvező elintézésével az államosság alapját a legszilárdabb helyen is megvesse.

A miniszter, arra vonatkozólag, hogy az eredetileg kért 400,000 koronás államsegély félmillióra szaporodott, kijelentette, hogy ezt az összeget is kevésnek tartja a debreceni főiskola fejlesztésére. Mert azon városok között, melyek ma az „egyetemi” jelzőért küzdenek, kétségen kívül Debrecen az, mely legtöbb joggal teszi azt. Debrecennek, illetőleg a főiskolának magának annyi az egyetemi alapja, a mennyi a nagyobb aspiránsoknak együttvéve nincs. A debreceni egyetem alapösszege ma akkora, hogy a felállítás esetén a költségekhez alig kellene valami

esekély összeggel járulnia az államnak. Az esetben pedig, ha az egyetemes ref. egyház kerületei megtartják tavaly tett ígéretüket, saját tőkéjén épülhet fel a Debreceni egyetem.

A miniszter tehát véleményt nyilvánított az egyetemért küzdő városok törekvéseire. De e pozitív kijelentésen kívül a tervet is kifejtette, mely szerint a debreceni egyetem felállítható volna. Wlassics szerint nemcsak a centralizáció kedvéért, de magasabb szempontból, a főiskolai tanítás eredményessége érdekében a sárospalaki és máramaros-szigeti jogakadémiákat meg kellene szüntetni, illetőleg azokat a debreceni egyetembe beolvasztani. Nem mint önálló szerveket, hanem mint az egységessé lett nagy iskolatest segítő részeit. — Az említett két főiskola beolvasztása nem ütköznék sok akadályba, protestáns főiskolák azok és a debreceni protestáns egyetem érdekében készek volnának az áldozatra. A szigeti főiskola pláne a debreceni püspökség közvetlen fenhatósága alatt áll.

A miniszter terve teljesen új, könnyen érthető és talán legcélszerűbb is.

A pénzügyminiszternél.

Wlassics miniszter félóránál hosszabb ideig fogadta a küldöttséget, a melyet Degenfeld József ezután Lukács pénzügyminiszter elé vezetett. Lukács is nagyon szívesen fogadta a konventi kiküldöttséget és garanciaszerű ígéretet tett az államsegélynek mihamarabb leendő kiutalására is.

A debreceni főiskola kibővítésének tervére közelebb még visszatérünk.

VIDÉK.

Az erdő réme. A biharmegyei Tenke község határában lévő nagy kiterjedésű erdőszélen két veszedelmes lakója volt pár hét óta. Ez a két csavargó — mint levelezőnk írja — Buchstädter Jakab lakatos és Schram Fülöp szücslegények voltak, a kik eleinte csak apróbb lopásokat követtek el éjnek idején s a lopott tárgyakat az erdőbe hordták, a hol zavartalanul éltek egy ideig. Ki tudja meddig lakhattak volna ott, ha a rablásra nem vetemednek. Tegnapelőtt este vásárosok hajtottak el az erdőszélen. A két csavargó revolverrel lesbeállott s megállította az arra haladó két kocsit, az utasokat kifosztották és a mi élelmicikket találtak a kocsikon, azt el is vitték. Az esetről másnap szerzett tudomást a csendőrség is, mely üldözőbe vette a rablókat. — Epen jókor érkeztek a csendőrök a rablótanyára, mert megjelenésük által sikerült egy fiatal oláh leányt egy gyalázatos merénylettől megszabadítani. A két csavargó ugyanis hétfőn reggel egy Boga Mariána nevű leányt, ki gyanútlanul haladt el az erdőszélen, megfogták és behurcolták az erdőbe. A megrémült leány teljes erejével védekezett a merénylők ellen. Akkor érkeztek oda a csendőrök; a két rabló azonban, a kik mikor észrevették, a csendőröket, eleresztették az áldozatukat és futásnak eredtek. A csendőrök üzöbe vették őket és a meőn dolgozó emberek segítségével mindkettőt elfogták.

Meggyilkolt család. Magyar-Egry község lakosait — mint nekünk írják — borzalmas gyilkossági eset tartja izgalomban. — Hétfőn virradóra ugyanis a Simán-család ellen gyilkossági merényletet követtek el, a mikor is Simán Illés 22 éves legényt megöltek, a családifő és feleségén pedig oly súlyos sérülést ejtettek, hogy életbenmaradásuk teljesen

ki van zárva. A gyilkosság részletei ezek: Simán Illés, a megölt legény szerelmes volt egy falujabeli leányba Zsuka Erzsibe. A legény házasságot ígért a leánynak, de erről a tervről a legény szülei hallani sem akartak. Két héttel ezelőtt a Simán-fiu megszőktette a leányt s miután egy héttel a mezőn rejtőzködtek, a legény hazavitte a leányt a saját szülei házába. Simánék azonban nem jó szemmel nézték a dolgot s még aznap kikergették a leányt a házukból, a ki aztán hazament az ő szüleihez. Azóta a fiatal Simán feléje sem nézett a leánynak, sőt megüzente Zsukáéknek, hogy neki tovább nem kell a leány, próbáljanak mással szerencsét. Ez az üzenet annyira felbőszítette a leány apját és két legénytestvérét, hogy bosszura határozták el magukat. Vasárnap este az öreg Zsuka a két fiával a koresmában mulatott. Éjszaka ittas fővel távoztak s egyenesen Simánék lakására tartottak. Az udvaron találkoztak a fiatal Simánnal, akit Zsuka Ferenc, a leány testvére késsel szíven döfött. A kiáltásra kifutott az öreg Simán is, akit szintén levágtak s azután berontottak a lakásba, a hol a jajveszékeltő Simánnén ejtettek néhány veszedelmes vágást. Az eset csak hajnalban derült ki, a mikor Simánné magához térve, átvászorgott a szomszédba, a hol elmondta, hogy mi történt. A esendőség hétfőn, letartóztatta a gyilkosokat Zsuka György és két fia Zsuka Ferenc és Antal személyében. A kir. ügyészséget táviratilag értesítette az esetről.

UJDONSÁGOK.

* **Urnepja.** A kath. hívek ma ünnepet ülnék, Urnapját: az oltári szentség szerzésének ünnepét. Már reggel 7 órakor diák mise lesz, 8 órakor pedig az ünnepélyes szent misét tartják meg, a melyen fényes segédlet mellett dr. Wolafka Nándor vál. püspökplébános pontifikál. A nagy mise után a szokásos egyházi pompával fényes körmenet indul ki a templomból. Egyházi lobogók alatt, részt vesznek benne a leány és fiúiskolák, a Svetits-intézet növendékei és a főgimnázium tanuló ifjusága. A körmenet Szt. Anna-utcán halad fel a főterre s a Kossuth- és Batthányi-utakon át tér vissza a templomba. Minden utcán egy-egy oltár áll, hol rövid ájtatosság lesz. A körmenet utját zöld galyakkal díszítik fel és füvel hintik be. A körmenet után Papp János g. kath. esperes predikál. — Utána Te Deum lesz.

* **A zárszámadás a jog- és pénzügyi bizottságban.** A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután tartott ülésén folytatta a zárszámadás tárgyalását. Az ülésen Vecsey Imre elnökölt, jelen voltak: Simonffy Imre, Kola János, Kiss Albert, Szántó Sámuel dr. Roncsik Lajos, Abrahám László, Csóka Samu,

Vargha Károly jegyző, tb. tanácsnok. A bizottság a tárgyalást a kiadási tételeknél folytatta. Roncsik Lajos főszámvevő szolgált az egyes tételeknél felvilágosítással. — A szeszüzlet számadásánál a bizottság kimondta, hogy a múlt évi 30 ezer korona bevétel tudomásul veszi, de a szeszüzlet zárszámadását — épen mint a világítási vállalat számadását — külön a világítási vállalat számadását — külön óhajtja letárgyalni. A cselekvő tőkék és kamatok tételénél Kiss Albert megjegyzi, hogy 7000 koronával kevesebb a bevétel mint előirányozva volt. Roncsik Lajos felvilágosítása után a tételt elfogadták. Szántó Sámuel dr. azt kérdezi, hogy a szeszüzlet tőkék nagy kamatján nem lehetne-e segíteni egy konverzióval. Vecsey Imre főjegyző kijelenti, hogy a terv folyamata van s nemsokára a közgyűlés elő kerül. A felvilágosítást tudomásul vették. A személyi kiadások tételénél két ízben törölték az indokolatlan szót. Elfogadták az egyházak, a városi személyzet fizetésének tételét. A városi színház tételénél dr. Kola János megjegyzi, hogy az idegen vendégek fellépésekor miért nem vonnak le az igazgatótól a tanács befolyása révén némi apróbb összeget a városi színházi nyugdíjalap javára. Annak a nyugdíjintézetnek valóban nagy szüksége volna az ilyen bevételi forrásra. Roncsik Lajos kijelentette, hogy a nyugdíjintézet rövidülést soha nem szenved. Simonffy Imre felszólalása után a tételt elfogadták. Az ezután következő kiadási tételeket minden nagyobb vita nélkül elfogadták. A zárszámadást a jog- és pénzügyi bizottság egy általánosságban, mint részleteiben elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek — azzal a megjegyzéssel — a melyeket a két napos tárgyalás folyamán jegyzőkönyvbe foglaltak.

* A gazdasági-bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi-bizottsággal egy időben ülésezett a városházán a gazdasági-bizottság Király Gyula tanácsnok elnöklésével. A bizottság az 1902-ik évi zárszámadást vette tárgyalás alá. A bizottság észrevételeit jegyzőkönyvbe foglalva terjeszti a tanács elé.

* Társas kirándulások a székelyföldre.

Örömmel vesszünk hirt a felől, hogy nagy Magyarország intelligens társadalmának érdeklődése és figyelme egyre élénkebbé és bensőbbé válik a mostoha viszonyok közt levő székely véreink iránt. A mint a jelek mutatják, az Alföld nagyobb városaiban — követe Debrecen példáját — egyre szaporodnak a székely társaságok. A küszöbön levő furdődény alatt pedig sok helyen lázas készülnek a székelyföldre való kirándulásokra, hogy szórakozás és értékes tanulságok szerzése mellett ott a helyszínen megismerhessék a székelység életét és viszonyait, látogatásaikkal megélénkítsék a székely fürdőket. Ilyen tömeges kirándulásokra történtek és történnek folyvást előkészületek Debrecenen kívül, Budapesten, Szegeden, Szabadkán, Aradon és Pápán. A kirándulásokat a székely egyesület és székely társaságok marosvásárhelyi központi irodája rendezi. Részletesen kidolgozott uti tervek és előzetesen megállapított költségek mellett 4 különböző irányu s 10 napra terjedő közut van tervbe véve oly módon, hogy egy közutra 15 tagból álló csapat indulhat részben Marosvásárhelyről, részben Székelyudvarhelyről mint kezdő pontból s mind a négy körut Brassóban fejeződik be. Szabadságában áll a kiránduló csapatnak akár mely nevezetesebb fürdőhelyen, ha csak az elszállásolás nem ütközik nehézségekbe 2-3 nappal többet töltenie az uti tervben megállapított

napi 2 korona szálláspénz és napi 3 korona 60 fillér ellátáspénz ráfizetésével. Az első körut II. osztályon utazva 109 korona 60 fillér; a második 105 korona; a harmadik 94 korona 40 fillér; a negyedik 85 korona 70 fillérbe kerül. Ebben bentfoglaltatik az oda és visszautazás, fuvar és teljes ellátás. A kalauzolásról a székely társaságok gondoskodnak. Jelentkezni lehet Harmath Gergely tanárnál és Székely Ferenc felügyelőnél, kik az utirányára nézve is készséggel tájékoztatással szolgálnak.

* **A Fröbel-egylet huszezer koronája.** A Fröbel-egyesület vasárnap délelőtt özv. Vargha Ferencné urasszony elnöklésével ülést fog tartani a református felső leányiskola helyiségében. Az ülésnek egyetlen fontos tárgya az egyleti vagyon hova fordítása lesz. A Fröbel-egylet régebben azt a határozatot hozta, hogy mivel feloszlása határozatba ment, huszezer koronát kitevő vagyonát a debreceni lelencházak adja. A lelencházak azonban az állam fogja felépíteni, az egyesület azonban nem akar Dunába vizet hordani, azaz vagyonát az államnak adni. Ezért jött össze vasárnap délelőtt és határoz ez ügyben véglegesen.

* A siketnéma egylet ülése.

A „Siketnémakat gyámolító egyesület” 1903. évi június hó 14-ik napján, vasárnap d. e. 10 órakor alakuló közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Belügyminiszteri leirat az alapszabályok ügyében. 2. A megalakulás kimondása. 3. Tisztviselők, igazgató-tanács és felügyelő-bizottság választása. 4. Intézkedések a siketnéma iskola megnyitása tárgyában. 5. Folyó ügyek és esetleges indítványok. Erre a gyűlésre azok, kik már az egyesületbe tagul beléptek, mint a kik belépni kívánnak — tekintettel az ügy és a tárgyak nagyszabályosságára — meghívotnak

* Az izr. elemi iskola júnálisa.

Az izr. elemi iskola ötszázánál több növendéke tegnap délután júnálisát tartott a Nagyerdő egyik tisztásán. Vidám jókedvvel, külön vasuti kocsikon vonultak ki az apróságok, fiuk és leányok vegyesen. Az erdőn azonnal kezdetét vette a játék, melynek vége sem akart szakadni. Négy órakor kezdődött a tornavizsga, Alt Henrik főreáliskolai tanár vezetése mellett. A csöppnyi tornászok bámulatos dolgokat produkáltak. Ezután az iskolaszék jóvoltából nagy uzsonna volt. Majd ismét játék, fényolec után pedig hazavonulás. A júnálison nagy és előkelő nézőközönség volt jelen, mely látható örömmel kísérte a kicsinyek mulatságát.

* Társas-utazás Boszniába.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara a következőket hozza a tagoknak és az érdeklődőknek tudomására: A temesvári kereskedelmi és iparkamara egy Boszniába és Hercegovinában rendezendő társas tanulmányutat tervez a hazai kamarák részvételével. A cél az, hogy a kirándulás minden hivatalos színezet nélkül főleg oly üzetegyenebből csoportosuljon, a kik a helyszínen szerzendő tapasztalataik alapján összeköttetésbe óhajtának lépni az ottani üzletvilággal s így a kirándulás a kellemest a haszonnal kapcsolná össze. Az utazás föltételei a kö-

vetkezők: Minimális 30 résztvevőt véve alapul, gyorsvonatokon külön kocsikkal, elsőrangú ellátással egy személy részvételi-díja. Budapest, Spalató, Bród, Sarajevó, Mostár, Gabella, Metkovics vasut. Metkovics, Spalató, Sebenicco, Zára, Fiume hajó. Fiume, Budapest vasut. I. oszt. 170 korona, II. oszt. 140 korona. A mennyiben az utazás Mostártól Ragusáig lenne kiterjeszthető, a részvételi-díj személyenként 40 illetve 35 koronával több. Fenti árakban bennfoglaltatik az utazás Budapestól Budapestig, valamint 2 napi teljes ellátás (szoba, reggeli, ebéd, vacsora, világítás és kiszolgálás) Sarajevóban; továbbá 1 napi teljes ellátás Mostárban és a második kombinációnál további 2 napi ellátás Ragusában. Azonkívül rendelkezésére bocsát a vállalat egy II. oszt. szabadjegyet az egész utra, mely a fenti tartózkodási helyeken teljes I. rangú ellátás igénybevételére jogosít. A mennyiben a társaság tagjainak száma megköveteli, külön kocsik helyett külön vonatok fognak rendelkezésre bocsátatni, melyeknek menetrendje tetszés szerint lesz megállapítható. A társaságot a vállalat marsallja kíséri, a ki az egyes tartózkodási helyeken az idő teljes felhasználása, program összeállítása stb.-re nézve segédkezet nyújt. A kirándulás augusztus első felére van tervezve. A ki az utazásban részt kívánna venni, az sziveskedjék ebbeli elhatározását június 18-ig (zárt határidő) írásban vagy táviratban a kamara tudomására hozni.

* Uj vicinális vasut. Junius 14-én, vasárnap délelőtt Kovács József polgármester elnöklésével bizalmas értekezlet lesz a városházán. Az értekezlet a Debrecen—Hajdusámson—Balkány között elhuzódó új vicinális vasut tervét fogja megbeszélni. A vasut Debrecenre azért is fontos, mert a guti erdőt fogja érinteni. A keskenyvágányúra tervezett vasutat — ha a megvalósulás stádiumába jut — budapesti vállalkozók fogják építeni.

* Családi ünnepély. Tegnap este szép ünnepély folyt le Szűts János, m. kir. pénzügyi számvizsgáló házában, a mikor is családi körben házasságuk 32-ik évfordulóját ünnepelték meg. Jó kívánásokban természetesen nem volt hiány.

* Cipész ipari szaktanfolyam. Az ipartestület elnöksége a következő hirdetést adta ki. A cipész ipari szaktanfolyam f. évi július hó 2-án nyílik meg. Felhívatnak mindazon cipész-mesterek és segédek, a kik ezen tanfolyam hallgatására jelentkeztek, hogy jelenlegi tartózkodásukat és a tanfolyamon való részvételi szándékukat az ipartestület hiv. helyiségében újból bejelentsék. A mi a tanfolyam tartását illeti, az július hó végéig fog tartani, a tanfolyam kezdetének ideje, illetve az előadási órák kezdete vasárnap kivételével minden nap reggel 8 óra s vége délután 1 órakor. A tanfolyamon csak azok vehetnek részt, kik az előadások pontos látogatására magokat kötelezik. A tanfolyam tartásának helye az ipartestületi díszterem, a szükséges rajzeszközökről a keresk. miniszter ur által kiküldött szaktanító gondoskodik, az eszközök használatáért azonban minden hallgató 4 koronát köteles, július hó 2-án a tanfolyam megnyitásánál a szaktanító kezeihez lefizetni. Debrecen, 1903. június 10-én. Az ipartestület elnöksége.

* Eljegyzés. Járossy Lajos, az állami anyakönyv h. vezetője családi ünnepet ült tegnap, leányát Margitkát eljegyezte Tárnok Dezső máv. hivatalnok. A menyasszony egyike Debrecen legbájosabb s legműveltebb urleányainak. Az eljegyzési ünnepély szűk családi körben tegnap este volt, Járossy Lajos Fűvész-kert-utcai házában. A fiatal szívek egyesüléséhez számosan gratuláltak.

* Megdobták a vonatról. Meggondolatlan cselekedetével súlyos balesetet idézett elő egy eddig ismeretlen máv. vasuti fűtő. Az ismeretlen fűtő a hétfőn Szerencséről Debrecenbe jövő vonaton tett szolgálatot s mikor a vonat a Csapó-kert házai közt robogott el egy szén darabot ledobott a vonatról. Az elhajított szén az iskolából hazatérő Major Istvánné hét éves gyermekét találta, a kinek feje a súlyos dobástól beszakadt. A szerencsétlenül járt gyermek szülei a meggondolatlan fűtő ellen panaszt emeltek a rendőrségnél. A gyermek sérülése súlyos.

* A nőgyűlés közgyűlése. A debreceni jótékony nőgyűlés e hó 14-én délután 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését Veressné Szathmáry Teréz elnöklésével. A gyűlés tárgyai az elnök, a pénztáros, a számvizsgálók jelentése és esetleges indítványok lesznek.

* Redl Sándor temetése. Az oly tragikus halállal elhunyt Redl Sándort, a ki két nappal ezelőtt Losoncon agyonlőtte magát, ma délelőtt kísérik sirba. A család hazahozatta az elhunyt holttestét és a Deák Ferenc-utcai temetőben helyezik örök nyugalomra. A temetés délelőtt tizenegy órakor lesz.

* Kisiklott a kisvonat. Tegnap délután a Nagyerdőről jövő kisvonat, a Péterfia-utcán a honvéd laktanya előtt a váltónál két kocsiával kisiklott. Szerencsére csekély káron kívül egyéb baj nem történt. A kisiklást az okozta, hogy a kalauz ideje korán elváltotta a váltót s a kis vonat utolsó kocsija a másik vágányra futott. A kisiklott kocsikat mielőbb beemelték s a vonatok ismét akadálytalanul közlekedhetnek.

* A dombrádi vásár. A kereskedelemügyi miniszter közhiré teszi, hogy a dombrádi (Szabolcsm.) országos vásár július 6-ika helyett ez évben kivételesen június 22-én lesz.

* Tolvaj cigánylányok. Két csavargó cigány lányt fogott el tegnap a Varga-utcán a rendőrség, a kik házról-házra járva kéregettek. Megfordultak a Varga-utca 44. számú háznál is, a honnan a Mohácsi Gyuláné tulajdonát képező kettőből egy kotlót apró csirkéstől együtt elloptak. A rendőrségen ruháik alul szedték elő az elloptott csirkéket, a melyeket nyombau visszaadtak jogos tulajdonosának, a tolvaj cigánylányokat, névszerint Rostás Lizi és Balog Marit, lezárták.

* Légszeszfogyasztók figyelme. A légszeszgyárban folyó kibővítési munkálatok miatt a gáz folyó hó 12-én, pénteken reggel 6 órától fél 7-ig,

tehát fél órai időre elzáratik. Teljes tisztelettel Debrecen sz. kir. város világítási vállalata.

* A közigazgatási tanfolyam juniálisa. A közigazgatási tanfolyam hallgatói tegnap este rendezték juniálisukat a nagyerdei Vigadóban. Sok szép leány, egész légió fiatalember jött össze a sikerült mulatságra, mely a Magyarfiúk kitűnő muzsikája mellett rajnal utánig tartott.

* Tornavizsga. A róm. kath. főgimnázium tegnap tartotta tornavizsgáját a nagyerdei gyakorlóterén. A magasugrásból oklevelet nyertek Darvai Károly, Lovas Zoltán, Badik Demeter és Dudinszky Emil. A síkfutásból pedig Lovas Zoltán, Motesicky Pál és Badik Demeter. A vizsga délután 6 órakor ért véget.

* Veszett kutya garázdálkodása. Szabó József debreceni birtokos vámospéresi tanyáján egy veszett kutya mintegy száz borjut megmart. A borjuk közül tizenkét darab már tegnap elhullott. A helyszínre Vavra Béla állatorvos szállott ki.

* Évzárás. A főiskola évetzáró istenitisztelete holnap délelőtt 9 órakor lesz a nagytemplomban. — A tanárkar ezután üdvözlőni fogja a főiskola fentartó és kormányzó testületét.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon ismerőseinknek, jó barátoknak és rokonnoknak, kik kedves halottunk végtisztességétélle alkalmával lesújtó fájdalomkat szives megjelenésükkel enyhítették, fogadják ezuton is legnagyobb köszönetünket. A gyászoló család nevében özv. Szallár Ferencné.

* Tegnap halottak. Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Bér Gyula r. kath. 4 napos, Fekete Mihály ev. ref. 22 éves ácssegéd, Török Augustus ev. ref. 17 éves.

* Uj szálloda Debrecenben. Debrecen főterén, a Dréher-söresarnok emeleti helyiségeit Márkus Jenő vendéglős modera szállodává alakította át. Az új szállodát, a mely izléses berendezésével mindenkit meglep, „Központi szálloda” címen május 31-ével adta át a forgalomnak. Márkus Jenő neve garancia arra, hogy az új szállodában a közönség olcsó szobákhoz, pontos és előzékeny kiszolgáláshoz jut.

* Női- és gyermek napernyők. Nyári- és glaciékesztyűk, női-, gyermek- és férfi harisnyák, fűzők (mider), remek erepe- és tüll-boák, feltűnő szép művirágok, a legmagasabb izlésnek megfelelők, olcsón beszerezhetők Bartha Kálmán főtéri üzletében, szabott árak, tisztviselőknek 5% engedmény.

* Gyermek matróz ingek és rövid harisnyák a legújabb kivitelben. Férfi kötött harisnyák a legjobb minőségben, valamint a legszebb nyakkendők 1 koronától feljebb óriási választékban Fekete Jakab uri divat fehérnemű és kalap üzletében. Utazó bőröndök és kézi táskák nagy raktára.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 10. A képviselőház üléséhez a fővárosi tudósítónk az alábbiakat jelenti. Szavazás után Lukács miniszter

válaszolt Keeskeméthynek interpellációjára a sójövedékre vonatkozólag. A miniszter a sóhivatalokat beszünteti, helyette megbízható cégeknek adja ki a só elárusítást, de senkinek sem kötelessége a sót ott vásárolni, tehát monopoliáról szó sincs. A miniszter válaszáat a jobb oldal helyeslőleg vette tudomásul. — Keeskeméthy fentartotta magának a jogot holnap válaszolni.

A kvóta.

Bécs, Junius 10. Az esztrák kvóta-bizottság kimondotta, hogy a Magyarországgal való szerződést 1909. végéig megkötöti.

Hódmezővásárhely felirata.

Hódmezővásárhely, junius 10. Hódmezővásárhely törvényhatósági bizottsága ma tartott közgyűlésén Endrey Gyula képviselő indítványára egyhangulag kimondotta, hogy Pestvármegye feliratát elfogadja s határozatát feliratilag tudatja a képviselőházzal.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Árverés a törvényszéken A kir. ügyészség által lefoglalt illetőleg elkobzott bűnjelkeket és büntárgyakat a törvényszék nyílt árverésen adja el. Ez az árverés e hó 20-án délelőtt 9 órakor lesz az igazságügyi palota Verbőci-uteui főudvarán.

§ Megszűnt csőd. A nyiregyházi törvényszék közhírré teszi, hogy a Silber Sámuel ellen 1894. novemberében megnyitott csődöt jogerős ítélettel megszüntette.

§ Gondnokság. A debreceni törvényszék Gyorgyán Mihály hajdusámsoni lakost gondnokság alá helyezte.

CSARNOK.

A tűzpróba.

(Regény.)

— Folytatás. —

Doktor Carlin jóslata teljesül.

Carlinnak Reginalddal való beszélgetése után körülbelül egy hét múlva az Evelin család a Hudson-partjánál fekvő Westchester Covnty birtokára költözött ki.

Gyönyörű hely volt ez, melyet művészet és fényűzés még kisebbé varázsoltak: A „Szilerdő” a mint e helyet roppant szilfáiról elneveztek, már régóta a család birtokát képezte. Egykori tulajdonosa Angliából jött át s e birtokát angol izlés szerint rendezte be.

Reginald alig töltött itt egy hetet, midőn ő is oly erősnek és egészségesnek érezte magát ismét, mint azelőtt. De nem is lehetett az másképp e kedves kies helyen Edith körében, kivel átsétálgatta a parkot s az egész kertet, kirándulásokat tett a magaslatokra és gyakran ha a hanyatló nap a hatalmas szilfák köréje a tóban visszatükrözte, ő a vizet tarka csolnakokban szedelte össze vissza.

A mult élményeit mind elfeledte ő ilyenkor.

Julius utolsó napjaiban voltak midőn Edithet mint rendesen ebéd után sétálni ment. A derült nap után gyönyörű est következett be s a folyam felől szállólagó lágy fuvalom fokozta az illatát az által, hogy a kert virágainak illatát magával ölelte fel.

Edith Reginald karjába ölté karját és egy oldal ösvényen fordultak be, mely a folyamhoz vezetett. A hold teljes fényében világítá meg a jelenetet. Előttük terült a folyam, melyet az esti szellő rezgetett, míg a számtalan hajónak duzzadt vitorlái, a hold által bevilágítva, a táj szépségét még inkább fokozta.

Dr. Charlton kimondhatatlan boldognak érezte magát Edith kezének gyenge érintése az ő karján villanyos áramlatot terjesztett szét minden tagjában, minőt azelőtt még soha sem érzett. Szorosabban vonta Edith kezét magához, mintha félt volna, hogy könnyen elveszitheti őt. A part legkiesebb helyén egy lőcshoz értek s leültek arra, mint ezt már több ízben tették. Darabig hallgatva üttek itt egymás mellett, de egyszerre úgy érezte Reginald, mintha szíve akarna szétpattani, ha érzelmeit még tovább rejtegeti.

(Folyt. köv.)

A Józsefstadti kőkoporsó Rablánczon a hazáért.

— Irta: FARKAS EMŐD. —

(Folytatás.)

A szája tajtéktól habzott, sovány keze ökölbe szorult, behorpadt mellét kifeszítette és hörögve szórta a legborzasztóbb átkokat az osztrákok fejére.

Egy tomboló furia volt ekkor; néha olyat sujtott öklével a falra, hogy a vér is kiserkedt kezéből.

Azután vérben forgó szemekkel kezdte elsorolni az osztrákok s legkivált Metternich bűneit, mindegyik után odatéve, hogy a hollók kaparják ki az ilyen hiénák szívét.

Majd meg a pápa világi uralma ellen kelt ki s a jezsuiták ellen mennydörgött.

Az ilyen dühöngést rohamok egy félóráig is eltartottak s mikor kiszáradt torka berekedt s hangja suttogóvá lett, sápadtan, kimerülten ült le s ismét hallgatásba merült.

Néha azonban, a mikor megjuhászodott, mintha mi sem történt volna, újra sétálni ment s egész kedélyesen kezdett beszélgetni ifju koráról, régi politikai terveiről és Olaszország viszonyairól.

Külseje maga is, bizonyos számalomra indított. Soványságán és ijesztő sápadtságán kívül az arca mintegy be volt burkolva ritkás és teljesen ősz szakállába, mintha csak csak egy fehér bolyhos kendővel kötötte volna fel az állát.

Hogy nem nagyon gondozta a szakállát, abban a hiúságnak volt a legnagyobb része, mert nagy ragyafoltok szántották keresztül az arcát, így félig-meddig eltakarhatta.

Mindig egy kopott bársony-kabát lityegett rajta, a mely még jobban ki-tüntette rettentő soványságát.

A legesodálatosabb s egyszersmind a legrejtélyesebb alak Jablonicky Ignác, egy miskolci kalapos fia volt, a ki egyaránt értett a nők csábításához és a toll-forgatáshoz.

(Folyt. köv.)

Nyári ujdonságok!

Mindenféle kivágott, átkapcsoló, oldalgombos, regatta és magas, női gyermek és leánycipők, sandálok, szürke, fekete és sárga színekben.

— Alkalmi vétel. —

• Csodálatos olcsó árakban kaphatók •

Neumann Testvérek

czipő, kalap és uridivat kereskedésében (Tisza palota)

— Alapított 1828. —

FÜVESSY LAJOS

előbb FÜVESSY BERTALAN

érczöntőde és kufuró vállalata, Debreczen, Simonffy-utca 15.

Ajánlja saját készítményű kut szivattyuit 2 évi jótállással. Jó vizű kutak furását helyben és vidéken gyorsan és a legjutányosabban, jótállással eszközöl.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Főnyeremény

70,000 kor.

Már folyó évi junius hó 17. és 18-án lesz az annyira kedvelt osztálysorsjegyek II. huzása. Ily osztálysorsjegyek eredeti árak mellett kaphatók

KATZ JAKAB

hirlap- és sorjegyárudája, Arany János-utca 9. sz.

Ugyanott a XXXV-ik államsorsjétkéhez, melynek huzása junius hó 18-án lesz, sorsjegyek (főnyeremény 200,000 kor.) továbbá mindennemű igérvények stb. kaphatók.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

A Debreczeni

Első Temetkezési Egylet

mint helyiérdeku kulturintézmény, legközvetlenebb és legevidensebb célja az, hogy szegénysorsu családok egyes tagjait elhalálozása esetén segélyben részesítse. Tagjai közül az eddig elhalt II halott után fizetett ki díjakat, számos elismerő levelek s köszönő nyilatkozatok tanuskodnak egyletünk czélszerű s üdös v oltáról.

Tagok mindezideig vétetnek fel.

Beiratkozás a pénztárba Főtér Varjassy Gyula kosárkötő üzletében (Bika szállodával szemben), valamint Verlessy János eljáró s pénzbeszedőnél.

Felvilágosításokat nyujt dr. Király Péter ügyész s igazgató ur Piacz utca 46. sz. alatti ügyvédi irodáján, továbbá Iklódy János igazgató ur (Csapó-utca, Malomköz 3. sz. alatt) hol beiratkozások is eszközöltetnek.

Beszerzi magának minden jó házi asszony ; ha meglátja :

MENTZE HENRIK ujdonságok áruházában, **DERRECZEN,** Piac- és Szt.-Anna-u. sarkán

a most érkezett

„SUPERIOR“ tüzzománcz főzőedényeket,

melyek meglepő szép vörös-barna színben, minőségre és tartósságra felülmulhatatlanok. (Kéretik a „Superior“ védjegyre ügyelni.) — Egyszeri próba elégséges arra, hogy bárki is meggyőződjék arról, hogy kizárólag jó minőségű árut, olcsó szabott árak mellett MENTZE HENRIK ujdonságok áruházába szerezhető be a legjobban, hol igen nagy választék van háztartási különlegességekben, gyermekjátékokban, műiparárakban, piperezikkekben és mindenféle alkalmi ajándékokban.

Péncz-, szivar- és cigarettatárczák, kézi bőröndök, haj-, ruha- és fogkefék, szappanok, puderek, valódi kölni viz és illatszerek, tükrök és fényképkeretek, valódi doube és gyász nyakláncok, brostük és fülbevalók, teljes tennis felszerelés, hintaágyak, ugyszintén valódi egyiptomi cigaretta papirok s.b.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Csak jó mosó és elsőrendű minőségek!

Megérkeztek a szebbnél-szebb

- Karton,
- Francia-batiszt,
- Zefir,
- Himzett és ajour-batiszt,
- Ruha-vászon,
- Selyem-zefir,
- Düsesz-szaten,
- Mosó nyári kelméink

óriási választékban

Bosznay J. és Társa

divatáruházában,
Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Csak jó mosó és elsőrendű minőségek!

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára.

A nyári idényre,

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

Jégszekrényeket.

Önműködő fagylaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódavíz készülékeket.

Tükrözött kerti golyókat,

Sodrony boritékot

és szabadalmazott

legjobb befűző üvegeket,

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és díszárak nagykereskedése

Debreczen, Piacz-u. 57.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Olcsó törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és bérházakra 15 — 65 évre. A kölcsönök bármikor visszafizethetők.

Magas kamatu kölcsönök olcsó törlesztéses kölcsönökké átváltoztathatók.

Bővebb értesítést és kimerítő tájékoztatást nyújt

a **Takarék és Hitelintézet** részvénytársaság

Debreczenben, Csapó-u. 4. sz. a.

MEGÉRKEZTEK

a legjobb minőségű

cosmanosi francia batistok, douchesse, satin, indich voilék és mindennemű jó mosó kartonok, himzett batistok és pique ujdonságok, továbbá rumburgi, hollandi, kreás és ezérnafonal vásznak, valamint a nagyhírű Scroll-gyártmányu elsőrendű schiffonok, csikós jegyű havasi vásznak, szepességi damaszt asztalneműek, törülközők, ágyhuzatokra való vászon, kanavászok, zephirek, ágy- és asztalterítők, csipkefüggönyök, paplanok, továbbá mindennemű menyasszonyi kelengyék pontos összeállítását elvállalom

szolid, olcsó

szabott árak mellett.

Tisztelettel

NÁDUDVARY LAJOS

FŐTÉR, a nagyüzsdé mellett.

Vágó Andor-féle üzlet.

Vasesztergályozást és gépjavitást a legolcsóbban vállal

Preizler Mór műlakatos,
Deák Ferencz-utca 22. sz.

353. szám.

Az ISTVAN gőzmalom-társulat

ÖRLEMÉNYEINEK

ÁRJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákonként 4 és 85 kilogr.	
		kor	fl.	kor	fl.
A	Asztali dara nagyszemű	25	60	—	—
B	„ „ aprószemű	24	80	—	—
0	Királyliszt	24	80	—	—
1	Lángliszt kivonat	23	80	—	—
2	Elsőrendű zsemlyeliszt	23	—	—	—
3	Zsemlyeliszt	22	20	—	—
4	Elsőrendű kenyérliszt	21	80	—	—
5	Közép kenyérliszt	20	80	—	—
6	Kenyérliszt	20	20	—	—
7	Barna kenyérliszt zsákkal	19	—	—	—
7 1/2	„ II.	17	40	—	—
8 a	„ III.	13	40	—	—
11	Finom korpa zsákkal	8	20	—	—
12	Durva korpa zsákkal	7	80	—	—
	Csírke buza zsák nélkül	—	—	—	—

a zsákok súlytartalma, — teljesült tisztaságuk véve. (1 — ?)

A. B. 0 — 6. számig 85 kiló.

7. 8a) és 8. szám 70 „

11. 12. 50 „

Debreczen, 1903. június 10.

Zöldben tartandó ünnepélyekre!

Szines lampionok nagy választékban.

Táncmulatságokra Confetti és Serpentin.

Fürdőhelyek és éttermek részére dupla Hectograph lapok drb.

60 fillér. Hectograph tinta üvege 60 fillér, kapható

Mihály Sámuel papirnagykereskedésében Főtér 30. szám.

Irodai különlegességek és felszerelések raktára.

